

ת"פ 57417/11/18 - מדינת ישראל נגד מתן בוקובזה

בית משפט השלום בבאר שבע
תפ"ק 57417-11-18 מדינת ישראל נ' בוקובזה

בפני
בעניין: כבוד השופטת בכירה אבירה אשקלוני
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מתן בוקובזה

הנאשמים

גזר דין

הערת בית המשפט: גזר הדין הוקרא על ידי כב' השופטת רבקה שוורץ.

האישום וההרשעה

1. הנאשם הודה במיוחס לו והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 (להלן: "**הפקודה**") בכתבי האישום הבאים שצורפו יחדיו:

א. ת"פ 57417-11-18: ביום 26.9.15 בוצע חיפוש כדין ביחידת דיור שבה התגורר הנאשם באותה העת ברחוב אלמוגים 215 באילת. באותו מעמד, החזיק הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1.8925 גרם נטו, לצריכתו העצמית, ללא היתר כדין או ברישיון מאת מנהל.

ב. ת"פ 28838-07-16: ביום 29.12.15 נערך חיפוש כדין בדירת הנאשם באילת. באותו מעמד, החזיק הנאשם, בתוך צנצנת בתיקו, סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 2.672 גרם נטו לצריכתו העצמית ללא היתר כדין או ברישיון מאת מנהל. עוד החזיק בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 0.367 גרם נטו לצריכתו העצמית ללא היתר כדין או ברישיון מאת מנהל.

הסדר הטיעון

2. בדיון שהתקיים ביום 10.11.19 הוצג לבית המשפט הסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב האישום בת"פ 53729-11-18 ובכתב אישום נוסף שצורף: ת"פ 57417-11-18 ויורשע בהם. כמו כן, צורפו שני כתבי אישום נוספים: ת"פ 28838-07-16 ות"פ 25000-11-16 (מתוקן) בהן הנאשם הודה וניתנה

עמוד 1

הכרעת דין ביום 18.1.17 בבית משפט השלום באילת. הוסכם כי בכפוף להצלחה בתהליך בית המשפט הקהילתי - קרי, אי פתיחת תיקים חדשים, שיתוף פעולה מלא עם גורמי הטיפול, הגעה רציפה לשירות המבחן ולדיונים, וכן עמידה בתנאי תכנית השיקום - הצדדים יעתרו במשותף לחזרה מאישום בהסכמה בכתבי האישום הבאים: תפ"ק 53729-11-18 ות"פ 25000-11-16. במידה והתהליך לא יסתיים בהצלחה, הוסכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לעונש. בדיון מיום 4.11.20 שהתקיים בפני כב' השופטת שוורץ רבקה עולה כי, על יסוד בקשת הנאשם והסכמת הצדדים, בית המשפט אפשר חזרה מהודיה של הנאשם בכתב האישום תפ"ק 53729-11-18 ובוטלה הכרעת הדין שניתנה ביום 10.11.19. עוד עולה כי בית המשפט השלום באילת אפשר חזרה מהודיה של הנאשם מת"פ 25000-11-16. באותו דיון מיום 4.11.20, בית המשפט הורה על ביטול כתב האישום בתפ"ק 53729-11-18 בהסכמה ועל ביטול כתב האישום בתפ"ק 25000-11-16 בהסכמה. נקבע כי המזכירות תסב את התיק 57417-11-18 לתיק תפ"ק כאשר תיק תפ"ק 28838-07-16 יצורף לתיק שיוסב לתפ"ק ותתבצע קשירת תיקים. עוד נקבע כי יש לקשור גם את תפ"ק 53729-11-18 לתיק כדי שניתן יהיה לעקוב אחר השתלשלות ההליכים. על רקע השתלשלות ההליכים שתוארה לעיל, בדיון מיום 9.11.20 שהתקיים בפני כב' השופטת שוורץ, בוטלה בהסכמה הכרעת הדין מיום 10.11.19, ועל כן, במעמד הדיון הנאשם חזר על ההודיה בעובדות כתב האישום בתפ"ק 57417-11-18 ובת"פ 28838-07-16 ובית המשפט הורה על הרשעתו בתיקים אלו.

תסקירי שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש מספר תסקירים בעניינו של הנאשם.

4. תסקיר עומק מיום 24.3.19 בו נסקרו קורות חייו והרקע המשפחתי של הנאשם, בשל צנעת הפרט אמנע לפרט מעבר לנדרש. שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר בעל יכולות וורבליות תקינות אשר גדל בסביבה משפחתית בלתי יציבה, ובכלל זה נחשף לשימוש בסמים ולאורח חיים עובר חוק של הוריו. עוד עלה הרשם כי לנאשם כוחות שבאו לידי ביטוי במאמצים שהשקיע במסגרות החינוך והצבא כאשר השלים 11 שנות לימוד והתגייס לצבא, אך ללא גורמי תמיכה לא עלה בידו להתמיד במסגרות אלו ולסיימן בהצלחה. שירות המבחן מנה את הבעיות המרכזיות עמן התמודד הנאשם בעת עריכת התסקיר, ביניהן, רקע של שימוש בסמים, חובות, בעיות בריאותיות והיעדר תעסוקה/עיסוק מיטיב. בהתאם לבעיות ולקשיים אשר זוהו, גובשה תכנית שיקום בעניינו של הנאשם.

5. בתסקיר סיום ההליך מיום 6.8.20 ציין שירות המבחן את השינויים והתהליכים אשר התרחשו במהלך השתתפותו של הנאשם בתוכנית בית המשפט הקהילתי לצד המטרות שהושגו.

קשר עם שירות המבחן: הנאשם הגיע בקביעות לפגישות בשירות המבחן למעט פגישות בודדות אליהן לא הגיע מסיבות שונות. הקפיד להגיע בזמן ולדווח על שינויים בהגעתו. במהלך השיחות השתדל לשתף ברגשותיו ותחושותיו הפנימיות.

סמים: הנאשם, בעל רקע של שימוש בסמים מסוג קנביס, עבר בכוחות עצמו תהליך גמילה שלאחריו הפסיק

באופן מוחלט את השימוש בסמים. הבדיקות שנערכו במהלך שילובו בבית המשפט הקהילתי נמצאו ללא שרידי סם ועלה הרושם כי הנאשם לאורך השתתפותו בתכנית נמנע משימוש בסמים.

חובות: הנאשם צבר חובות למחלקת הגבייה בביטוח הלאומי. במהלך התכנית, שירות המבחן סייע לנאשם בהסדרת חובותיו באמצעות מספר פניות שנערכו לביטוח הלאומי, כאשר בעת עריכת התסקיר, נותר לנאשם לשלם סכום של כ-5,500 ₪ והוא התחייב כי ימשיך לשלם את החוב.

בריאות: לאור תלונות הנאשם על כאבי שיניים, הנאשם ביצע בדיקות רפואיות אשר לא העלו כל ממצא חריג ולא הצריכו מעקב רפואי נוסף. הוצע לנאשם לעבור טיפולי שיניים במחיר מסובסד דרך הרווחה אולם הנאשם מסר כי מעדיף לעשות זאת כשישתלב בתעסוקה.

התנדבות: לאור בקשתו של הנאשם להשתלב במסגרת התנדבותית, נעשו מספר ניסיונות לשלבו במסגרות אלו אך ללא הועיל. לאחר תהליך של חשיבה שערך הנאשם, החליט להתנדב במסגרת "ביגודית" בויצ"ו, ומשולב בה מדי שבוע החל מחודש יוני 2020.

שילוב בעיסוק מיטיב: הנאשם מסר כי אינו מעוניין לקחת חלק בעולם התעסוקה, בין היתר לאור רצונו לעבוד בחו"ל עם דודו עם סיום התכנית ובהמשך להוציא רישיון נהיגה למונית. עם זאת, לאורך ההליך הנאשם בחן אפשרות להשתלב בקורס מקצועי של מנעולן שלא יצאה לפועל כיוון שהעדיף להמתין לסיום ההליך המשפטי כדי להוציא רישיון על מונית ולעבוד בעתיד כנהג מונית.

השבה לקהילה: הנאשם ביצע 8 שעות השבה לקהילה בעמותת סל"ק באריזה וחלוקה של סלי מזון, והביע סיפוק רב מהאפשרות להחזיר לקהילה.

יחסו לעבירות: הנאשם מסר כי העבירות בוצעו בתקופה בה התרועע עם חברה שולית ופעל בהיעדר חשיבה מעמיקה על עתידו והשלכות מעשיו. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו והדגיש כי ניתק את קשריו השוליים ועבר תהליך של שינוי והתבגרות פנימית.

שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר בעל היסטוריה אישית ומשפחתית מורכבת. לאורך התכנית הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול, הקפיד בהגעה לפגישות בשירות המבחן, נמנע משימוש בסמים והשלים את המשימות שהוטלו עליו. עוד עלה הרושם כי הנאשם הפגין אחריות ורצינות לתהליך השיקום תוך עריכת מאמצים מצדו לעמוד במטרות השיקום שהוטלו לו. בנוסף, רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק צומצם באופן משמעותי. נוכח כל המפורט, הומלץ על סיום ההליך בית המשפט הקהילתי בהצלחה.

בבואו לגבש את המלצתו לעניין הענישה, שירות המבחן לקח בחשבון את התובנות אליהן הגיע הנאשם באשר למניעים שהובילו אותו למעורבות בפלילים ולחומרת מעשיו, שאיפותיו לבנות את חייו באפיק נורמטיבי, כוחותיו ויכולותיו החיוביות למימוש תוכניות העתידיות. עוד לקח בחשבון את העובדה שלא נפתחו לנאשם תיקים פליליים חדשים מאז שנת 2016 ובמהלך השתתפותו בתכנית, וכי הליך זה היווה עבורו גורם מרתיע להתנהגותו בעתיד. שירות המבחן אף נתן את הדעת לכך שהנאשם עצמו מסר כי מיצה את הקשר הטיפולי עמם וברצונו להתפנות לשגרת חיים ללא מעורבות של גורם טיפולי בחייו. לאור זאת, לא הומלץ על צו מבחן.

לעניין העונש, שירות המבחן המליץ על הטלת צו של"צ בהיקף של 100 שעות בהתאם לתכנית שנבנתה עבורו, לפיה, יבצע את השעות במסגרת ויצ"ו בביגודית בבאר שבע. להערכתם, עונש זה עשוי לסייע לנאשם לרכוש מיומנויות של סדר וארגון שיסייעו לו בעתיד בהשתלבותו בעולם התעסוקה.

לעניין הרשעתו בדין, הנאשם מסר לשירות המבחן כי מאחר ומתכנן להוציא רישיון נהיגה על מונית הרשעתו בדין עלולה לחסום בפניו אפשרות לעסוק בעתיד כנהג מונית. לאור זאת ולאור מעורבותו הראשונית בפלילים, לעובדה כי משנת 2016 לא נפתחו כנגדו תיקים פליליים חדשים, שאיפותיו הנורמטיביות לעתיד ועל מנת שלא לחסום בפניו אפשרויות של קידום תעסוקתי, הומלץ להימנע מהרשעתו בדין.

טיעוני הצדדים לעונש

6. בתחילת דבריה, הבהירה ב"כ המאשימה כי בהתאם להסדר הטיעון שהוצג, ולאור סיום ההליך בהצלחה, הצדדים עותרים לחזרה מאישום בהסכמה בכתבי האישום הבאים: ת"פ 53729-11-18 ות"פ 25000-11-16. על כן, נדרשת חזרה מכפירה של הנאשם ובקשה מוסכמת שתוגש לכב' השופט שהכריע את דינו בבית משפט השלום באילת. בהמשך דבריה, סקרה את כתבי האישום בעניינו של הנאשם, העבירות בהן הורשע והליך שילובו בבית המשפט הקהילתי. מעיקרי תסקיר הסיום עולה כי הנאשם נמנע משימוש בסמים, הגיע להסדר תשלומים ביחס לחובותיו לביטוח הלאומי, התנדב באופן שבועי במסגרת "ביגודית" בויצ"ו וסיים את שעות ההשבה במלואן. כמו כן, שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, לקח אחריות על העבירות שביצע והביע צער וחרטה. ב"כ המאשימה ציינה כי עסקין בנאשם, נעדר הרשעות קודמות, אשר לא הוגשו כנגדו כתבי אישום נוספים מאז חודש 1/2016. להתרשמות שירות המבחן, רמת הסיכום להישנות התנהגות עוברת חוק צומצם משמעותית והומלץ על סיום ההליך בהצלחה. נוכח האמור, ולאור ההסדר, ב"כ המאשימה עתרה לאמץ את המלצות שירות המבחן, לפיהן, יש לבטל את הרשעת הנאשם ולהטיל עליו 100 שעות של"צ.

7. לטענת ב"כ הנאשם, עסקין בצעיר אשר קיבל החלטה לחלץ עצמו ממעגל השימוש בסמים ולהשתלב בעולם הנורמטיבי, כאשר מועד ביצוע העבירות בכתבי האישום השונים הינו משנים 2015, 2016. לטענתה, אומנם בתחילת שילובו בבית המשפט הקהילתי שירות המבחן התרשם ממספר קשיים ביחס לדימויו העצמי ולכוחותיו, אולם, בהמשך התברר כי הנאשם משתף פעולה ומבצע את המוטל אליו. במסגרת התסקיר, שירות המבחן התייחס לכוחות שגילה הנאשם, הימנעותו משימוש בסמים, משאביו הפנימיים ומשמעות ההליך הפלילי כגורם מרתיע עבורו. ב"כ הנאשם עתרה אף היא לאי הרשעת הנאשם ואימוץ המלצות שירות המבחן.

8. קצינת המבחן שנכחה בדיון הקריאה את דברי קצינת המבחן המטפלת וחיזקה אותו על הדרך שעבר. בנוסף, חזרה על המלצות התסקיר בדמות אי הרשעה בדין והטלת 100 שעות של"צ.

9. לדברי הנאשם, אומנם היו רגעים של ויתור וייאוש מצדו, אך הודות לסיוע שקיבל הצליח להגיע לסיום ההליך.

האם יש מקום לבטל את הרשעת הנאשם?

10. ככלל, נאשם שהודה במיוחס לו, מורה האינטרס הציבורי כי הוא יורשע וייענש. ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי, באמצעותה מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם במגמה להביא להרתעה אישית וכללית. בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם, בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מההרשעה, לבין חומרתה של העבירה (ר' בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש**, פ"ד נ(3) 682; ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**; רע"פ 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.8.1985)).

11. הכללים להימנעות מהרשעה או ביטולה נוסחו על ידי בית המשפט העליון **בהלכת כתב**:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים".

12. לצורך הכרעה בשאלת ביטול ההרשעה יש לשקול את עברו של הנאשם, חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, מידת הפגיעה שהסב לאחר, דפוס התנהגותו של הנאשם ויחסו לעבירה: נטילת אחריות, הבעת חרטה, השיקום אותו עבר וכן השפעת ההרשעה על דימויו העצמי. כמו כן, נלקחת בחשבון שאלת שיקום הנאשם במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו, אשר יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ע"פ 9090/00 **בועז שניידרמן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.1.01)).

13. לאחר שבחנתי את כלל הנסיבות, לרבות העבירות, חומרתן, נסיבות ביצוען ונסיבותיו האישיות של הנאשם ושקלתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי מקרה זה נופל בגדר החריגים אשר יצדיקו את ביטול הרשעתו של הנאשם ולהלן טעמיי.

14. אכן, אין להקל ראש בחומרת העבירות שביצע הנאשם: החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א)+7(ג) סיפא לפקודה. לא אחת התייחסו בתי המשפט לנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים במישורין ובעקיפין משימוש בסמים. החזקת סמים אף לצריכה עצמית פוגעת בבריאות הציבור וחושפת אותו לנזקים הנלווים משימוש בסמים ולעבירות נוספות המבוצעות לצורך השגת הסם.

15. אולם, בבחינת נסיבותיו האישיות של הנאשם, עולה כי הנאשם, בן 25, רווק, נעדר עבר פלילי, ובמהלך שנת 2016 ובתקופת השתתפותו בהליך לא נפתחו לו תיקים פליליים חדשים. הנאשם הביע חרטה כנה ולקח אחריות על ביצועי העבירות, כאשר שירות המבחן דיווח כי רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק צומצם באופן משמעותי. בהתאם לכך, התרשמתי כי לא יהא בביטול הרשעת הנאשם כדי להקל

ראש מצדו ביחס לחומרת מעשיו וכי היה בהליך המשפטי והטיפול, כדי להמחיש עבורו חומרה זו ואף להרתיעו מלחזור ולבצע עבירות נוספות בעתיד.

16. מלבד זאת, הנאשם עבר הליך שיקום, במסגרתו שיתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול, וטיפול בבעיות המרכזיות כפי שהוגדרה בתסקיר העומק של שירות המבחן.

17. אומנם, הנאשם לא הוכיח ברמת ההוכחה הנדרשת קיומו של נזק קונקרטי שעלול להיגרם לו אם יורשע בדיון. עם זאת, ניתן למצוא גם מקרים שבהם נקבע כי יש מקום לסטות מהכלל ולהימנע מהרשעתו של נאשם, אף שלא הוכחה פגיעה קונקרטית בעתידו את בתעסוקתו, בין היתר בשל גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה (ע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 1.4.2014); ע"פ 4466/13 נתנאל אסולין פורטל נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.5.14)).

18. בעניינו, שוכנעתי כי בשל גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות, אז טרם מלאו לו 21 שנים, הרשעתו בדיון עלולה לפגוע באופן ממשי בהשתלבותו במקומות תעסוקה בעתיד ולחסום את התפתחותו והתקדמותו במישור זה. זאת ועוד, בהינתן כי הנאשם מעוניין לדבריו להוציא רישיון נהיגה על מונית ולעסוק בעתיד כנהג מונית, נוכח הוראות סעיפים 13א ו-14(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], שוכנעתי כי הרשעתו בדיון עלולה לפגוע בתכניותיו לעתיד לרכוש רישיון להפעלת מונית ולעסוק כנהג מונית.

19. מן המקובץ, הגעתי לכלל מסקנה כי אין יחס סביר בין חשיבות ההרשעה בהינתן האינטרס הציבורי הכללי, לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפוויה מההרשעה. יודגש כי אין בכך כדי להקל ראש בחומרת העבירות אותן ביצע הנאשם, אך נוכח גילו, עברו, נסיבותיו האישיות, הפגיעה העתידית בתעסוקתו ותהליך השיקום שעבר, מצאתי לכבד את הסכמות הצדדים ולבטל את הרשעתו.

20. יפים לעניין זה דבריו של השופט ג'ובראן בע"פ 5291/12 מוחמד אבו האני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 12.11.2012):

"אכן, אסור לו לאדם לפגוע בערכים המוגנים שזכו להגנה מיוחדת בחסות המשפט הפלילי. אדם החוטא לערכים אלה, מצופה לשלם את חובו לחברה ולשאת בעונש שקבעה החברה בגין מעשיו. יחד עם זאת, איננו חיים בחברה נקמנית שכל חפצה הוא להעניש את חברה אשר סטו מדרך הישר אך לשם הענישה. אנו חיים בחברה שפועלת לקדם את ביטחונם האישי של חברה, בין היתר, באמצעות המשפט הפלילי תוך שימוש במנגנון הענישה ככלי להרתעה אינדיבידואלית וקולקטיבית, ולצד זאת אנו פועלים לשיקום החוטאים כדי לשלבם בחזרה בחיי החברה כחברים תורמים שמסייעים לקידומה".

21. לאור האמור ומכוח הוראת סעיף 192 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, תבטל הרשעת הנאשם והכרעת הדין מיום 9.11.20 ביחס לתפ"ק 57417-11-18 ות"פ 28838-07-16, על יסוד הודאת הנאשם אני קובעת כי הוא ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, אך נמנעת מהרשעתו מהנימוקים שפורטו.

22. בנסיבות אלה, שוכנעתי כי ראוי להעדיף בעניינו של הנאשם ענישה צופה פני שיקום ולאמץ את המלצות שירות המבחן באופן שיוטל על הנאשם 100 שעות של"צ. המדובר ברכיב ענישה מידתי ויש בו כדי להועיל לשיקום הנאשם.

23. אבקש לחזק את ידי הנאשם ולשבחו על סיום ההליך בהצלחה, על השיקום המשמעותי שעבר ועל העמידה ביעדים שהוצבו לו. אני מוצאת כי העונש שיוטל על הנאשם יהווה עבורו תמריץ חיובי להתמיד בדרך חיים נורמטיבית ולהמשיך לצעוד בדרך המיטיבה בה בחר וכן להוות דוגמה חיובית לשיקום ושינוי מיטבי.

סוף דבר

24. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, הנני מטילה על הנאשם כדלקמן:

א. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות, אותו יבצע הנאשם לפי תכנית שגיבש עבורו שירות המבחן במסגרת "ביגודית" בויצ"ו בבאר שבע. התכנית תבוצע בפקיח שירות המבחן. אם יתעורר צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יעשה כן וידווח לבית המשפט. הנאשם מוזהר, כי אי התאימות לעבודות השל"צ, או אי שיתוף פעולה בנוגע לריצוין עלול להביא להפקעת צו השל"צ ולדיון מחדש בשאלת העונש.

25. ניתן בזאת צו להשמדה/חילוט/השבה של מוצגים, לפי שיקול דעת המאשימה.

26. **זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.**

ניתן היום, כ"ג חשוון תשפ"א, 10 נובמבר 2020, ויימסר לצדדים.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשפ"א, 10 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.